

D Ž I M S P R O Z E R S

MEŽONĪGAIS
M E S I J A

K Ā

DR. DŽORDANS PĪTERSONS

GLĀBJ RIETUMU PASAULI

SAVAGE
MESSIAH

HOW

DR. JORDAN PETERSON
IS SAVING WESTERN CIVILIZATION

J I M P R O S E R

D Ž I M S P R O Z E R S

MEŽONĪGAIS
M E S I J A

KĀ

DR. DŽORDANS PĪTERSONS
GLĀBJ RIETUMU PASAULI

No angļu valodas tulkojusi
LAURA DREIŽE

ZVAIGZNE ABC

821.111(71)-94
Pr 903

James Proser

SAVAGE MESSIAH

Text Copyright © 2020 by James Proser

Published by arrangement with St. Martin's Publishing Group.

All rights reserved.

Jacket design by Rob Grom.

Jacket photograph by Jonathan Castellin.

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Laura Dreīze, 2021

© Izdevums, literārā apdare, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2021

ISBN 978-9934-0-9340-1

Adolijai, manai īstajai un vienīgajai

SATURS

PRIEKŠVārds	9
IEVADS	13
PIRMĀ NODAĻA: NOKĀPŠANA ELLĒ	15
OTRĀ NODAĻA: CAUR PAZEMES LABIRINTIEM	29
TREŠĀ NODAĻA: BRIESMOŅA VĒDERĀ	47
CETURTĀ NODAĻA: VAROŅA ATGRIEŠANĀS	61
PIEKTĀ NODAĻA: MEŽONĪBA	77
SESTĀ NODAĻA: KĀRDINĀŠANA	91
SEPTĪTĀ NODAĻA: OMULĪGS ODŽU MIDZENIS	107
ASTOTĀ NODAĻA: BĒRNU SPĒLES	131
DEVĪTĀ NODAĻA: KĀRTĪBA UN HAOS	147
DESMITĀ NODAĻA: APRIJOSĀ MĀTE	159
VIEŅPADSMITĀ NODAĻA: REALITĀTE UN SVĒTUMS	183
DIVPADSMITĀ NODAĻA: INTELEKTUĀLAIS TUMŠAIS TĪMEKLIS	209
TĪRSPADSMITĀ NODAĻA: VIESULIS	233
ČETRPADSMITĀ NODAĻA: PRETRIECIENS	265
EPILOGS	323
PATEICĪBAS	329
ATSAUCES	331

PRIEKŠVārds

Kāda ebreju leģenda vēsta, ka pasaulē vienmēr ir trīsdesmit seši taisnie. Pateicoties viņiem, pasaule turpina pastāvēt; ja viņu nebūtu, cilvēci pārņemtu tik liels ļaunums, ka tā iznīdētu pati sevi un pārtrauktu eksistēt.

Mēs nezinām, kas šie cilvēki ir, un to nezina arī viņi paši.

Es neuztveru šo leģendu burtiski un pieņemu, ka pasaulē ir vairāk nekā trīsdesmit seši taisni cilvēki. Tomēr mana attieksme pret to ir nopietna. Leģendas būtība ir pilnīgi pareiza. Mēs visi zinām, kādu haosu pasaulē spēj radīt patiešs ļaunums. Ir vajadzīgi nūdien labi cilvēki, kas nodrošinātu līdzsvaru.

Veiksme nav labo spēku pusē. Cilvēkam ir daudz vieglāk paveikt kaut ko ļoti ļaunu, nevis ļoti labu. Jebkurš nožēlojams radijums var noslaktēt desmitiem ļaužu, bet cik daudzi, ja neskaita saujiņu ārstu, spēj izglābt desmitiem dzīvību?

Džordans Pītersons ir viens no šiem retajiem.

Lieki teikt – ja jūs kaut nedaudz par viņu zināt, tad sapratīsiet, ka viņam šī doma šķīstu absurda. Reiz, kad publikas priekšā pajautāju, vai viņš tic Dievam, Džordans atteica, ka neuzskata sevi par pietiekami krietnu, lai varētu atbildēt apstiprinoši. Viņaprāt, ticība Dievam pagēr tik stingru morāli, ka viņš nespēj iedomāties nevienu cilvēku, kurš varētu saukt sevi par īstenu ticīgo.

Kā cilvēks, kurš tic Dievam, varu teikt vienu – lai gan Džordans nav pārliecināts, vai tic Dievam, es esmu pārliecināts, ka Dievs tic Džordanam. Pirmajā Mozus grāmatā pēc katras radīšanas dienas atkārtojas vārdi: “Un Dievs redzēja to labu esam.” Tikai pēc cilvēku radīšanas tiek teikts: “Un tas bija *ļoti* labs.”

Džordans Pītersons ir viens no tiem retajiem cilvēkiem, kurš grib būt ļoti labs. Manuprāt, viņš tāds arī ir. Ne tikai ļoti labs psihologs, vīrs un tēvs, bet arī ļoti labs cilvēks.

Taču Džordans no citiem atšķiras ar retāko no visām labajām īpašībām – drosmi. Pasaulē netrūkst tikumīgu, godīgu un laipnu cilvēku, taču tikai daži ir drosmīgi. Džordans tāds ir.

Tieši drosmē izvīrējās viņu sabiedrības uzmanības centrā. Viņš atteicās baidīties no orveliskajiem, draudīgajiem politikorektuma aizstāvjiem, kuri Ontārio provincē ir izdevuši likumus, lai noteiktu, kādi vietniekvārdi jāizmanto sarunās ar citiem cilvēkiem.

Būdams pieklājīgs cilvēks, Džordans nekad nevienu tīši neaizvainotu. Viņš neskaitāmas reizes ir skaidrojis – ja kāds izskatās un ģērbjas kā sieviete un lieto sievietes vārdu, viņš runās par šo cilvēku ar “viņa”, vienalga, vai tā ir transpersona vai nav. Ja cilvēks izskatās un ģērbjas kā vīrietis un lieto vīrieša vārdu, Džordans runās par šo personu ar “viņš”. Bet, ja svārkos ģērbies bārdainis pieprasīs, lai viņu uzrunā kā sievieti, Džordans nepieņems un nepieļaus, ka Ontārio viņam to uzspiež.

Mūsdienās šādi nostājai ir vajadzīga drosmē, jo īpaši šolaiku visnoslēgtākajā un neiecietīgākajā iestādē – universitātē.

Pateicoties savai atzīstamajai prasmei inteligenti, racionāli un mierīgi atbildēt naidīgi noskaņotiem intervētājiem visā pasaulē, Džordans pasaulē kļuvis sensacionāli populārs, it sevišķi jauniešu vidū.

Kāpēc tā?

Uz šo jautājumu nav konkrētas atbildes, taču ļaujiet man izteikt dažus pieņēmumus.

Jaunāko laiku vēsturē nevienu paaudzi priekšteči nav muļķojuši tik ļoti kā pēdējās divas, it sevišķi anglofonajās valstīs. Vairums jauniešu to nemaz nezina. Kā gan viņi varētu to zināt? Ja cilvēki, kas viņiem skaidro realitāti (skolotāji, žurnālisti un izklaides industrija), apgalvo, ka Zeme ir plakana, kāpēc lai viņi domātu, ka patiesībā tā ir apaļa?

Tomēr daudziem jauniešiem ir aizdomas, ka viņi nav dzirdējuši visu patiesību. Vismaz viņi apzinās, ka nav iepazīnušies ar citu

skatījumu uz pasauli, uz labu un ļaunu, kā arī uz Rietumu civilizāciju. Tāpēc, kad pie apvāršņa parādījās nepārprotami pieklājīgs, godīgs, erudīts intelektuālis un sāka stāstīt par labu un ļaunu, par dzīves jēgu un to, kā gūt piepildījumu un kļūt laimīgākam, miljoniem jauniešu aizrautīgi ieklausījās.

Jauniešiem vajag pieaugušos, no kuriem ņemt piemēru un smelties gudrību. Džordans Pītersons daudzu uztverē ir kļuvis par šādu paraugu. Sevišķi lielu iespaidu viņš ir atstājis uz jauniem vīriešiem, jo kopš 20. gadsimta 70. gadiem pieauguši vīrieši pārāk bieži ir nevis kļuvuši par vīriem, bet palikuši zēni. Ņemot vērā arī apzināto veselās vīriešu paaudzes kastrēšanu, ar ko nodarbojas abu dzimumu feministi, sabiedrība ir zaudējusi neskaitāmus zēnus un vīriešus.

Šai biogrāfijai ir dots apakšvirsraksts – “Kā Dr. Džordans Pītersons glābj Rietumu civilizāciju”.

Tas nav pārspilējums. Tieši tik liela ir Džordana Pīterona dzīves un darba nozīme.

Deniss Preigers

Deniss Preigers ir Preigera Universitātes – vietnes, kurai gadā ir vairāk nekā miljards apmeklējumu, – līdzdibinātājs, visā Kanādā retranslēta radio sarunu šova vadītājs, sleju autors nacionālajā presē, kā arī deviņu bestselleru autors, kuru vidū ir pirmie divi no ieplānotajiem pieciem *The Rationalist Bible* (“Racionālistu Bībele”) sējumiem, kas iecerēti kā Toras komentāri.

IEVADS

Uzgāju Džordana Pīterona videoierakstus vietnē *YouTube*, un mani uzreiz savaldzināja viņa valoda. Tajā bija kaut kas muzikāls. Viņš bērtin bēra tik tikko uztveramus zinātniskus jēdzienus, līdz sasniedza krešendo un negaidot ieturēja ilgu pauzi. Pīterons runāja izmeklētā Kanādas angļu valodā. Apturēju pirmo video un brīdi apdomāju dzirdēto. Šķita, ka Pīterons brīdina par kaut kādu *postmoderno neomarksismu*, lai arī kas tas būtu. Sāku skatīties video no sākuma.

Ievēroju, ka ilgajās, negaidītajās klusuma pauzēs Pīterons spontāni nododas introspekcijai; bieži vien tas notika starp zinātnisku novērojumu izvirdumiem. Viņš sadalīja teikto mazākās vienībās, turklāt ne jau tāpēc, lai to būtu vieglāk uz klausīt vai lai kāds viņu nepārprastu, – nē, gluži pretēji. Pīterons darīja visu, lai viņa izteikumi kļūtu precīzāki un nereti – grūtāk izprotami. Viņš izmantoja tādas frāzes kā “pienācīgs analīzes līmenis” un “patīkamība ir viena no īpašībām, kas tiek cieši saistīta ar radošumu”. Šīs idejas es nebūt nesapratu, taču Pīterons izaicināja mani domāt līdzī, ik pa laikam iesprauzdams pa kādam vaļširdīgam jautājumam Vila Rodžersa* stilā:

“Pie velna, kas te īsti notiek? Un, sasodīts, kāpēc mēs taisāmieš pārgriezt cits citam rīkli?”

Pīterons izmantoja psihometrijas jēdzienus; tā ir zinātnes nozare, kas mēra psiholoģiskās reakcijas. Viņš niansēja zinātniskus faktus

---

* Vils Rodžerss (1879–1935) – amerikāņu aktieris, humorists, sociālais komentētājs un laikrakstu sleju autors. (*Šeit un turpmāk – red. piez.*)

ar savu unikālo izpratni par cilvēka dabu, balstīdamies tādu diženu domātāju atziņās kā Karls Jungs, Frīdrihs Niče un Žans Piažē. Viņš pievienoja arī gudrības, kas smeltas no ievērojamiem rakstniekiem, piemēram, Aleksandra Solžeņicina un Fjodora Dostojevskā. Pītersons atklāti un nekaunēdamies dalījās pats savās sāpēs.

Tomēr Pītersona videoierakstā pausto vēstījumu visvairāk izcēla un pasvītvoja tieši viņa dziļā iejūtība pret cilvēku ciešanām un izpratne par ļaunumu, kas mājā ikviena sirdī. Ceru, ka, lasot šo grāmatu, radīsiet mierinājumu viņa viedajos vārdos, iedvesmosieties no viņa varonīgās pretestības spēcīgiem naidniekiem un gūsiet atvieglojumu no savas dzīves nepelnītajām ciešanām.

*Džims Prozers
Sarasotā Floridā
2019. gadā*